



## PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 176/22

U Luxembourggu 8. studenoga 2022.

Presuda Suda u predmetu C-873/19 | Deutsche Umwelthilfe (Homologacija motornih vozila)

### **Priznate udruge za zaštitu okoliša moraju moći podnositi pravna sredstva protiv EZ homologacije vozila opremljenih „poremećajnim uređajima” koji mogu biti zabranjeni**

*Softver kojim su opremljena dizelska vozila i kojim se smanjuje učinkovitost sustava kontrole emisije pri uobičajenim temperaturama i tijekom većeg dijela godine zabranjeni je poremećajni uređaj*

Deutsche Umwelthilfe, udruga za zaštitu okoliša ovlaštena na podnošenje pravnih sredstava u skladu s njemačkim zakonodavstvom, osporava pred Upravnim sudom u Schleswig-Holsteinu odluku njemačkog Saveznog ureda za motorna vozila kojom se za određena vozila marke Volkswagen<sup>1</sup> odobrava uporaba softvera kojim se smanjuje povrat onečišćujućih plinova ovisno o vanjskoj temperaturi.

Predmetni softver utvrđuje temperaturni okvir na temelju kojeg je stopa povrata ispušnih plinova 0 % kada je vanjska temperatura niža od – 9 °C 85 % kada se nalazi između –9 i 11 °C i povećava se iznad 11 °C radi postizanja 100 % počevši od vanjske temperature od 15 °C. Stoga je stopa povrata ispušnih plinova smanjena na 85 % kada su postignute prosječne temperature utvrđene u Njemačkoj, koje su za 2018. bile 10,4 °C.

Prema mišljenju udruge Deutsche Umwelthilfe, takav je temperaturni okvir poremećajni uređaj zabranjen pravom Unije.

Savezna Republika Njemačka, protiv koje je tužba podnesena, ističe da udruga Deutsche Umwelthilfe nema aktivnu procesnu legitimaciju za osporavanje sporne odluke, kojom se mijenja EZ homologacija, tako da je njezina tužba nedopuštena. Osim toga navodi da je predmetni temperaturni okvir usklađen s pravom Unije.

Budući da je dvojio o tim dvjema točkama, Upravni sud u Schleswig-Holsteinu zatražio je od Suda da tumači, s jedne strane, Aarhušku konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša u vezi s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) i, s druge strane, Uredbu br. 715/2007 o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila.

Svojom današnjom presudom Sud odgovara, **kao prvo**, da **Aarhušku konvenciju u vezi s Poveljom** treba tumačiti na način da joj **se protivi to da udruga za zaštitu okoliša, koja je ovlaštena na podnošenje pravnih sredstava na temelju nacionalnog prava, pred nacionalnim sudom ne može osporavati upravnu odluku o dodjeli ili izmjeni EZ homologacije koja može biti protivna zabrani uporabe poremećajnih uređaja** koji smanjuju učinkovitost sustava za kontrolu emisije.

Naime, Aarhuška konvencija u vezi s Poveljom obvezuje države članice da osiguraju djelotvornu sudsku zaštitu i

<sup>1</sup> Riječ je o vozilima modela VW Golf Plus TDI, opremljenima dizelskim motorom tipa EA 189 generacije Euro 5.

zabranjuje im da takvim udrugama oduzmu svaku mogućnost da ishode nadzor nad poštovanjem određenih pravila prava Unije o okolišu.

**Kao drugo**, u dijelu koji se odnosi na predmetni temperaturni okvir, Sud podsjeća na to da je već presudio, u pogledu istovjetnog temperaturnog okvira<sup>2</sup>, da **uređaj koji jamči poštovanje graničnih vrijednosti emisija predviđenih navedenom uredbom samo kad je vanjska temperatura između 15 i 33 °C** i kad je nadmorska visina prometovanja manja od 1000 metara **čini „poremećajni uređaj“**.

Prema Uredbi br. 715/2007, uporaba poremećajnih uređaja koji smanjuju učinkovitost sustava za kontrolu emisije zabranjena je. Međutim, **poremećajni uređaj može se**, kao što je to Sud već presudio, **iznimno opravdati ako se utvrdi da taj uređaj odgovara isključivo potrebi izbjegavanja neposrednih rizika za motor od oštećenja ili prometne nezgode – zbog neispravnog rada jednog od sastavnih dijelova sustava za povrat ispušnih plinova – koji su toliko ozbiljni da nastaje konkretna opasnost prilikom vožnje vozila opremljenog navedenim uređajem**. U ovom je slučaju na sudu koji je uputio zahtjev da ispita je li to slučaj.

Osim toga, kao što je Sud također već presudio, **takva „potreba“** uporabe poremećajnog uređaja **postoji samo kad** u trenutku EZ homologacije za taj uređaj ili vozilo koje je njime opremljeno **nijedno drugo tehničko rješenje ne omogućuje izbjegavanje neposrednih rizika za motor od oštećenja ili prometne nezgode zbog kojih nastaje konkretna opasnost prilikom vožnje vozila**.

U svakom slučaju, Sud podsjeća na to da, čak i ako bi navedena potreba postojala, **poremećajni uređaj zabranjen je ako bi u uobičajenim uvjetima vožnje morao funkcionirati tijekom većeg dijela godine**. Naime, priznati takav uređaj moglo bi dovesti do toga da se iznimka primjenjuje češće od zabrane i nerazmjerno ugroziti samo načelo ograničenja emisija dušikova oksida (NOx).

**NAPOMENA:** Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!



<sup>2</sup> Presude Suda od 14. srpnja 2022., GSMB Invest, [C-128/20](#), Volkswagen, [C-134/20](#), te Inter Auto i Volkswagen, [C-145/20](#) (vidjeti i [PM br. 124/22](#)).